LIMBAJE FORMALE ŞI AUTOMATE

Conf.dr. Monica TĂTĂRÂM

smtataram@yahoo.com tataram@fmi.unibuc.ro cam. 326

- 1. Programa
- 2. Descrierea cursului
- 3. Evaluare
- 4. Bibliografie

Ierarhia Chomsky

- Alfabet, cuvant, operatii cu cuvinte
- Limbaj, operatii cu limbaje
- Gramatica; exemple
- Clasificarea gramaticilor generative; ierarhia lui Chomsky;

Automate finite

- ✓ Variantele deterministe si nedeterministe; echivalenta lor
- Clasa limbajelor definite de automatele finite: proprietati de inchidere, probleme de decizie, lema de pompare
- Expresii regulate; legatura cu automatele finite;

3. Limbaje independente de context

- Gramatici independente de context; forma normala Chomsky.
- Automate pushdown; echivalenta cu gramaticile independente de context.
- Proprietati de inchidere, probleme de decizie, lema de pompare.

- 1. Programa
- 2. Descrierea cursului
- 3. Evaluare
- 4. Bibliografie

Cursul ∈ Semiotica (Teoria comunicarii), Lingvistica, Theortical Computer Science:

"To me, you understand something only if you can program it. (You, not someone else!) . . . programming something forces you to understand it better, it forces you to really understand it, since you are explaining it to a machine."

Gregory Chaitin

Teoria limbajelor formale (TLF) =

- = studiaza in principal aspectele sintactice ale acestui tip de limbaje (i.e. structura interna a constructelor tipice)
- a aparut in cadrul Lingvisticii, ca instrument de studiere a sintaxei limbajelor **naturale**,

initial: subdomeniu al Matematicii,

ulterior: subdomeniu al Informaticii Teoretice.

TLF constituie instrumentul teoretic:

- i) in Logica şi in Fundamentele Matematicii, pt:
 - reprezentarea sintaxei sistemelor axiomatice şi a formalismelor matematice;
- ii) in Informatica:
 - ✓ in <u>Teoria Limbajelor de Programare pt:</u>
 - definirea gramaticilor,
 - studierea proprietatilor limbajelor de programare;
 - ✓ in <u>Teoria Calculabilitatii</u> pt:
 - definirea formala a conceptului de calculabilitate,
 - definirea formala a notiunii de calculator,
 - definirea şi studierea proprietatilor unor modele matematice de calculabilitate (automate, gramatici);
 - ✓ in <u>Teoria Complexitatii Calculului</u> pt:
 - definirea claselor de complexitate intr-o forma care poate fi parsata de masini cu putere computationala limitata.

- Descrierea cursului
- 2. Planul cursului
- 3. Evaluare
- 4. Bibliografie

Examen:

```
aprox. 10 subiecte
1 subiect teorie + 1 problema,
media aritmetica (minim nota 5 la fiecare)
bonus: activitate "in clasa" şi/sau "teme pentru acasa".
```

- Descrierea cursului
- 2. Planul cursului
- 3. Evaluare
- 4. Bibliografie

- 1. Alfred AHO, John E HOPCROFT, Jeffrey D. ULLMAN: The Design and Analysis of Computer Algorithms, Addison-Wesley Publ. Co., Reading Mass., 1974, II 24220, II 37734
- 2. Adrian ATANASIU, Alexandru MATEESCU: Limbaje formale, TUB, Bucureşti, 1990, II 36078
- 3. Peter J. DENNING, Jack B. DENNIS, Joseph E. QUALITZ: Machines, Languages and Computation, Prentice Hall Inc. Englewood Cliffs, NJ, 1978, II 27675
- **4. Cristian GIUMALE**: *Introducere în analiza algoritmilor; Teorie și aplicații*, Editura Polirom, Iași, 2004 **II 40105**.

- 5. Carlos MARTÍN-VIDE, Victor MITRANA, Gheorghe PĂUN (Eds.): Formal Languages and Applications, Springer-Verlag, Berlin Heidelberg, 2004, II 40157
- 6. Gheorghe PĂUN, Grzegorz ROZENBERG, Aarto SALOMAA (Eds.): Current Trends in Theoretical Computer Science, World Scientific Publ. Co., Singapore, 2001, II 39698
- 7. Grzegorz ROZENBERG, Aarto SALOMAA (Eds.):

 Handbook of Formal Languages, 3 vols., Springer-Verlag, Berlin Heidelberg, 1997, II 39019
- **8. Arto SALOMAA:** Formal Languages, Academic Press, 1973 II 23015.

